

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๖๘/๒๕๖๗

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๕๕/๒๕๖๗

วันที่ ๓๐ เดือน ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๗

ระหว่าง { นายสุพจน์ ไชยชิต ผู้ร้อง
กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายสุพจน์ ไชยชิต (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายสุพจน์ ไชยชิต (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นอดีตลูกจ้างประจำเงินทุนหมุนเวียนข้าวสารการพาณิชย์ ตำแหน่งพนักงาน แพ้นพิมพ์และตัดกระดาษ บ ๒ สำนักข้าวพาณิชย์ กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ (ผู้ถูกร้อง) เงินทุนหมุนเวียนข้าวสารการพาณิชย์จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติงบประมาณประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๔๓ การจ้างพนักงานใช้เงินจากผลกำไรของเงินทุนหมุนเวียนข้าวสารการพาณิชย์ และจ้างแบบ พนักงานรัฐวิสาหกิจ ภายหลังปรับเปลี่ยนเป็นลูกจ้างประจำเงินทุนหมุนเวียนข้าวสารการพาณิชย์ โดยใช้เงินนอกงบประมาณ ต่อมาผู้ถูกร้องเห็นว่าเงินทุนหมุนเวียนข้าวสารการพาณิชย์หมดความจำเป็นที่จะดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง จึงเสนอกระทรวงการคลังให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียน ข้าวสารการพาณิชย์ กระทรวงการคลังมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๗/๕๕๖๕ ลงวันที่ ๓๐ กรกฎาคม ๒๕๕๗ ถึงเลขาธิการคณะรักษาความสงบแห่งชาติ เพื่อขออนุมัติยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียน ข้าวสารการพาณิชย์และให้มีการช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อน โดยสำนักเลขาธิการ

- ๒ -

คณะรัฐมนตรีมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๕๑๖๙ ลงวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๗ ถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังแจ้งว่า เมื่อวันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๗ คณะรักษาความสงบแห่งชาติพิจารณาแล้ว มีมติอนุมัติให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ภายในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๗ และอนุมัติให้มีการช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ที่ได้รับผลกระทบจากการยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์เป็นกรณีพิเศษ กระทรวงการคลังมีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๗/๑๒๗๔๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ ถึงผู้ถูกร้องกำหนดวันยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์วันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ รวมทั้งการจัดการบุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ ต่อมาผู้ถูกร้องมีคำสั่งที่ ๒๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ลูกจ้างประจำเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์พ้นจากราชการเพราะเหตุยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนโดยมีชื่อผู้ร้องอยู่ในบังคับของคำสั่ง ผู้ร้องเห็นว่าคำสั่งดังกล่าวไม่ชอบด้วยกฎหมาย ไม่เป็นไปตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยลูกจ้างประจำของส่วนราชการ พ.ศ. ๒๕๓๗ ทำให้ผู้ร้องพ้นจากราชการและสิทธิที่พึงได้เมื่อเกษียณอายุราชการ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๐

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งให้ผู้ร้องทราบฯ เรื่องร้องเรียนอยู่ระหว่างการแสวงหาข้อเท็จจริง เมื่อได้รับข้อเท็จจริงครบถ้วนแล้วจะนำมาประกอบการพิจารณาต่อไป แต่เนื่องจากผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำร้อง ทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. คณะรักษาความสงบแห่งชาติมีมติอนุมัติให้ยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์และอนุมัติให้มีการช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนเป็นการใช้อำนาจที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ มาตรา ๔๗วรรคหนึ่ง หรือไม่ หากไม่ถูกต้อง มติที่อนุมัติให้มีการช่วยเหลือเยียวยาเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนแก่บุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนสามารถยกเลิกได้เช่นเดียวกับมติคณะรัฐมนตรี หรือไม่

๒. หนังสือกระทรวงการคลัง ด่วนที่สุด ที่ กค ๐๔๒๗/๑๒๗๔๖ ลงวันที่ ๑๗ กันยายน ๒๕๕๗ กำหนดวันยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ในวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๕๗ และการจัดการ

บุคลากรของเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์ เป็นหนังสือที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง สามารถเพิกถอนหรือยกเลิกได้หรือไม่

๓. คำสั่งผู้ถูกร้องที่ ๒๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ลูกจ้างประจำเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์พ้นจากราชการเพราะเหตุยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียน เป็นคำสั่งที่ถูกต้องตามรัฐธรรมนูญหรือไม่ หากไม่ถูกต้อง สามารถเพิกถอนหรือยกเลิกได้หรือไม่

๔. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ได้ออกคำสั่งที่ ๒๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ เรื่อง ให้ลูกจ้างประจำเงินทุนหมุนเวียนข่าวสารการพาณิชย์พ้นจากราชการเพราะเหตุยุบเลิกเงินทุนหมุนเวียน เป็นการกระทำโดยมิชอบ ทำให้ผู้ร้องพ้นจากราชการและเสียสิทธิที่พึงได้เมื่อเกษียณอายุราชการ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ มาตรา ๔๐ และมาตรา ๒๑๓

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นชัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ทราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับ

- ๔ -

การวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่าเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” มาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญ หรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...” มาตรา ๔๘ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “ภายใต้บังคับมาตรา ๔๗ ผู้ใดถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้ ถ้าผู้นั้นเห็นว่าการละเมิดนั้นเป็นผลจากบทบัญญัติแห่งกฎหมาย ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ให้ยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดิน และให้ผู้ตรวจการแผ่นดินพิจารณายื่นคำร้องต่อศาลพร้อมด้วยความเห็นภายในหกสิบวันนับแต่วันที่รับคำร้องจากผู้ร้อง โดยให้ผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ผู้ร้องทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่ครบกำหนดเวลาดังกล่าว” และวรรคสอง บัญญัติว่า “ในกรณีที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องตามวรรคหนึ่ง หรือไม่ยื่นคำร้องภายในกำหนดเวลาตามวรรคหนึ่ง ผู้ถูกละเมิดมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลได้”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้อง ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า ผู้ถูกร้องมีคำสั่งที่ ๒๖๗/๒๕๕๗ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๕๗ ให้ผู้ร้องพ้นจากราชการเพราะเหตุยุบเลิกทุนหมุนเวียน เป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง ทำให้ผู้ร้องเสียสิทธิที่พึงได้เมื่อเกษียณอายุราชการ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖ และมาตรา ๔๐ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญก็ตาม แต่เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องปรากฏว่า การกระทำของผู้ถูกร้องเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่าเป็นการกระทำละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมต่อศาลอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖

- ๕ -

วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

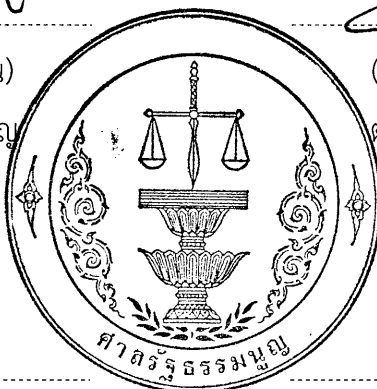
(คำสั่งที่ ๖๘/๒๕๖๗)

(นายปัญญา อุดชาชน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม รัฏมฤต)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายสุเมธ รอยกุลเจริญ)
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ